

Beyaz kapak + kırmızı kalp = Edebiyat

Türk edebiyatının ve yayıncılığının ustalarından Erdal Öz'ün 1981'de kurduğu Can Yayınları bu yıl 30. yaşını kutluyor. 30 yıl içinde 482 yabancı, 230 yerli yazarın kitaplarını okurla buluşturan Can Yayınları'nı, Yayın Yönetmeni Zeynep Çağlıyor anlattı...

Zeynep Çağlıyor, "uzun vadeli bir yayınevi olabilmeyin mutlaka edebiyat yayıncılığında geçmesi gerektiğini düşünüyorum" diyor.

* Erdal Öz nasıl bir kararla yola çıkmış Can Yayınları'nı kurarken?
Can Yayınları sonuç olarak Erdal Öz'ün bir eseri. Gerçekten bir aklın, bir kişinin, bir yüreğin eseri. Tabii Erdal Öz'ün yayın dünyasından dostları da el vermişler Can Yayınları'nın kuruluşuna. Erdal Öz dünya edebiyatının ürettiğini çok kısa bir sürede Türkçeye kazandırdı desek yalan olmaz. Kocaman bir edebiyat listemiz var. Erdal Öz, hem yazar hem kitabevi sahibi hem birtakım yayınevlerinin çalışanı, katılanı olarak yayıncılık dünyasından gelmiş bir insan. Gerçekten edebiyata gönül vermiş biri. Dolayısıyla edebiyata katkıda bulunmak ve onu paylaşmak istiyor. Yayımlamak her şeyden önce çok beğendiğin, değer verdiğin bir şeyi diğer okurlarla paylaşmaktır. Bu noktadan yola çıkmış Erdal Öz. Amacı edebiyat yayımlayan bir yayınevi olmaktı. Can Yayınları gerçek anlamıyla bir edebiyat yayıncısıdır.

* Edebiyat yayıncılığında kastınız nedir?
İyi edebiyat. Kurgu eser yayıncılığı anlamında kullanmıyorum bu terimi. Nitelikli edebiyata hizmet veren türe bizim verdiğimiz bir isim. Tercihlerini en çok satma şanslı olandan değil en değerli olduğunu düşündüğünden yana kullanmış Erdal Öz. Ben şahsen uzun vadeli bir yayınevi olabilmeyin mutlaka edebiyat yayıncılığında geçmesi gerektiğini düşünüyorum. Çünkü kalıcı olan edebiyat.

* Erdal Öz'ü beş yıl önce kaybettik. Onun ardından yoluna nasıl devam etti Can Yayınları?
Bir numaralı ilkimiz edebiyat yayıncılığını sürdürmek. Gene nitelikli edebiyatı var gücümüzle, mümkün olan en iyi çevirilerle Türkçeye taşıma gayretiyle devam ediyoruz. Tabii ki beyaz kapaklarla devam etmek istiyoruz. Beyaz kapaklar zaten Can Yayınları'nın alameti farikası. Türk okurunun gözünde beyaz kapak ve kırmızı kalp edebiyat anlamına geliyor. Bunu böyle sürdüreceğiz elbette. Can Yayınları'nın zamanla kaybolmuş, daha az fark edilir olmuş birtakım eski yazarlarını tekrar, daha bütünleyerek listeye katacağız. Tabii dünya edebiyatından yeni isimler de katacağız. Elbette her yayıncının bir numaralı işi kendi dilinden yayın yapmaktır. O yönde de çaba içindeyiz. Hem yeni yazarlar, yeni dosyalar, edebiyata yeni katılımlar peşindeyiz hem de elbette kendini kanıtlamış isimlere, eserlere listemizde yer vermek istiyoruz. Yeni birtakım dizilere başladık.

* Yeni dizilere girme nedeniniz?
Can Yayınları daha geniş bir yelpazesine hitap etmek amacıyla yayınına çeşniler katarken beyaz kitaba ve edebiyata verdiği öncelik azalmıyor artıyor. Birtakım dizilere girmemizin, büyük boy silme kapakla genellikle çok satar diye adlandırılan formatta kitaplara başlamamızın amacı daha çok okura hitap etmeye çalışmak. Çünkü gerçekten bizi gören, bizi gözlemleyen ve onlara sunduğumuz şeyleri severek takip eden okurlar var; bizim muhatabımız onlar. Biz de onlara mümkün olduğu kadar farklı, tercihlerine hitap eden kitaplar sunmak istiyoruz. Erdal Öz'ün yayınevini kurduğu dönemden farklı bir dönemdeyiz şimdi. 30 yılın sonunda yayıncılık daha bir sektör niteliği kazandı. Sektörün bir unsuru olarak hareket etmenin gerekliliğini hissediyoruz. Onun için yayın yelpazesini genişletmek gereği duyuyoruz. Bu zaten zaman zaman Erdal Öz'ün de denediği bir yoldu.

* Dizilerinizi nasıl oluşturduunuz?
Yayın kurulu olarak aylarca düşünüp taşınıyor, çok tartışıyoruz. Bu dizinin nasıl bir okura hitap edeceğini, nasıl bir ihtiyaca cevap verdiğini tasarlamaya çalışıyoruz. Farklı arayışların sonucu aslında bu diziler. Mesela Kırkmerak dizisi mevcut edebiyat okurumuza farklı çeşniler sunalım arayışından ortaya çıktı. Kırkmerak tematik bir dizidir. Tamamen bizim tek tek kitapların içeriğine bakarak seçtiğimiz, oluşturduğumuz bir dizi; hazır bulduğumuz bir şey değil. Genç okura hitap etmek için gotik romantik dizimize başladık. Bu diziyeye başlarken de bize ne yaraşır diye düşündük. Cevabı da; bu tarzın ilk örneklerini yani temelini oluşturan kitapları, klasiklerini yayımlamak. Bütün okurlara ama özellikle ve öncelikle gençlere bu tarzın klasiklerini sunmak istedik. Bunlar hep edebiyat

okuruna yönelik beyaz kapaklı edebiyat dizimizi tamamlayan diziler. Beyaza dikkati çekmek biraz da amacımız. Gotik romantikle başlayan genç okurların elbette beyazla devam edeceğini düşünürüz.

Öte yandan “Benim vaktim az; rahat okuyabileceğim kitaplar istiyorum” diyen okurlar için gerilim, aşk ve tarihi romanlara başladık. Bunlar büyük boy yayımladığımız kitaplar. Nitekim Paulo Coelho, Susanna Tamaro, Marc Levy gibi aslında bu diziyeye daha uygun olduğunu düşündüğümüz yazarların da formatlarını değiştirdik; kitaplarını büyüttük, silme kapakla sunduk okura. Mesela haziran ayında ilk kez tarihi romana giriyoruz. Tarihi romanın kendi okuru var; hem kadınlara hem erkeklere, farklı yaş gruplarına hitap ediyor.

* Can Yayınları, genç yazarların ilk kitaplarını yayımlayan bir yayınevi olarak da önemli bir yere sahip. Size gelen dosyalar nasıl bir değerlendirmeden geçiyor? Bütün dosyaları okuduğumuzu net ve kesin olarak söyleyebilirim. Söyleyecekleri olan birinin bir şey söylemek için yazdığı bir kitap olmasına, edebi değer taşımaya, bizim edebiyat adını verdiğimiz çerçeveye uymasına bakıyoruz.

* Yılda kaç dosya bakıyorsunuz?

Bin dosya rahatlıkla geliyordur. Ayda da ortalama 8 kitap yayımlıyoruz. Bizim listemizde yer alma gücüne sahip olduğuna inandığımız ve o yazarın yazmaya devam edeceğine gözümüzün kestiği şeylere yer vermek istiyoruz. Edebiyat olmasına bakıyoruz. Satış, konunun cazip olup olmaması, kişinin kim olduğu gibi hiçbir kıstas beyaz kapakları seçerken çalışmaz; orada sadece edebiyat önemlidir. Yayımlamamız gerektiğine inanırsak, satış zamanı mıdır, modağa uygun mudur gibi tartışmalara girmeyiz.

“Öyküye emek veren bir yayıneviyiz”

* 30. yıla özel çalışmalarınız neler?

30. yılımızı edebiyata yönelik etkinliklerle, edebiyata hizmet ederek kutlamak istedik. Bilgi Üniversitesi ile birlikte yaptığımız Latin Amerika edebiyatı sertifika programını 30. yıl kapsamında gerçekleştirdik. Sonbaharda da bu tarz etkinlikler düşünürüz. Öykü Şenliği de 30. yıl için iftihar ederek düşündüğümüz bir dizi. 30. yılımızı kutlamak için büyük dünya yazarlarından her ay bir öykü kitabını yayımlıyoruz. Birçok yayıncı öyküden kaçınır ama biz öyküye emek veren bir yayıneviyiz.